

Razvejana dejavnost

Na zimo leta 1935 je bila v Šiški ustanovljena prva samostojna taborniška, tedaj gozdovniška organizacija. Za tedanje razmere je enotna družina, kot se je imenovala tedanja oblika enote, štela precej članov. 15! Njena prva samostojna akcija je bila že kmalu po ustanovitvi, ko so taborniki v hotelu na današnjem trgu OF priredili akademijo. Glavni del programa je bil recital o gozdovniških zakonih, ki ga je napisal Janez Bučer in ga tudi sam zrežiral. Istočasno pa so taborniki prikazali črno bele diapozitive s prejšnjih taborjenj. Po akademiji je bila čajanka s srečolovom. Družina je uspešno delovala skoraj do začetka druge svetovne vojne.

Letos torej praznujejo šišenski taborniki 45-letnico uradnega taborniškega gibanja v naši občini. To je pomembna obletnica, če upoštevamo, da so najpomembnejši taborniški vodje že vrsto let prej delovali na našem območju in da je bila organizacija pri nas ustanovljena komaj deset let prej.

Povojna organizacija Zveze tabornikov Slovenije pa praznuje naslednje leto 30. obletnico ustanovitve. Tudi v Šiški smo imeli takoj po ustanovitvi uradne organizacije, številne vode, klube in družine; leta 1954 pa že prva dva odreda — ODRED NOVIH GRADISCARJEV in malo kasneje ODRED DOBRE VOLJE.

Pri analiziranju dela se radi postavljamo z odličji, ki jih je kdo prejel. Tudi teh ima naša občinska organizacija veliko — skoraj vse taborniške in še nekaj ostalih. Tudi posamezni odredi predstavljajo pomembni dejavniki v slovenskem in jugoslovanskem taborniškem prostoru. Toda to ni osnovni cilj taborniške organizacije.

V celoletni, tedenski aktivnosti, sestajanju, tekmovanju, srečevanju na številnih prireditvah vodov, čet in odredov, se kali današnji tabornik, ki ima le nekatere elemente predvojnega tabornika še v svojem delovnem programu. Vsebina dela je drugačna, bogatejša, naša — jugoslovanska, in ne uvožena.

Predvojne taborniške organizacije so bile sicer napredne, saj jih je okupator povsod po svetu prepovedal, ponekod pa izkoristil njihov način dela za svoje politične cilje. Predvojni taborniki so bili npr. znani šišenski revolucionarji, tudi narodni heroji, prvoborci NOB, aktivisti. Dušan Majcen je bil npr. namestnik komandanta Gubčeve brigade, sicer taborniški funkcionar. Zvonko Runko je bil izredno aktiven taborniški delavec v Šiški, prav tako Tone Seliškar in Mile Smolinsky. Pozneje pa so se pridružili še številni drugi, ki so kasneje skupno odšli v partizane in so nekateri še danes vidni politični in družbeni delavci.

Skavti in gozdovniki imajo npr. še današnji za svoje vzornike Indijance in divja plemena, po katerih se zgledujejo, kako je treba živeti v naravi ipd. Povojna jugoslovanska taborniška organizacija je sicer povzela nekatere praktične dejavnosti od skavtov in gozdovnikov, vendar so postali vzorniki borci NOB s svojimi svetlimi zgledi, in ne oddaljeni Indijanci. Organizacija je povzela iz življenja partizanskih kurirjev, ilegalcev, partizanov in drugih aktivistov njihove izkušnje in jih prilagodila delu posameznih skupin tabornikov.

Zato so današnji elementi splošnega ljudskega odpora že vsa leta znane dejavnosti tabornikov, ki jih gojijo na svojih akcijah. Samoupravljanje je od vsega začetka taborniška posebnost, ki je prišla v začetku sicer najprej do izraza na taborjenjih, kasneje pa tudi pri drugem delu med letom. Enako velja za delegatski sistem. Mirno lahko ugotavljamo, da so vseskozi prisotni tudi elementi kolektivnega vodenja organizacije, saj en sam brez soglasja predstavnikov vodov in čet v odredu ne more dosti narediti. De-

mokratsko odločanje je eden izmed osnovnih elementov taborniškega gibanja.

Prav zato je delovanje v taborniški organizaciji sicer prijetno, vendar zahtevno delo. Zahteva čelga človeka, pa čeprav je star šele sedem let. Organizacija razvija praktično vse dejavnosti, odvisno od pogojev, okolja in zahtev mladih, ki predstavljajo večino članstva. Slednje pa vključuje otroke od 4 let ter člane vse do smrti.

Šišenska organizacija je ob bogatih desetletnih izkušnjah in uspehih pri delu dosegla zavidljivo raven delovanja. Tudi dovolj številčna je, glede na ostale taborniške organizacije pa gotovo prednjači.

Bratstvo in enotnost

Najpomembnejši vzgojni element v taborniški organizaciji je nenehno razvijanje bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti. Ne glede na to, da so jugoslovanske organizacije tabornikov samostojne in da so njihovi delovni programi med seboj zelo različni, naši taborniki odlično sodelujejo z najoddaljenjšimi enotami. Skoraj 20-letne stike imamo z makedonskimi enotami, z enotami iz Sarajeva in iz hrvatskih mest pa neprekinjeno sodelujemo že več kot 20 let.

Na naših taborih praktično vsako leto taborijo posamezniki ali manjše skupine otrok in mladine iz Hrvaške, Srbije in Makedonije. Naši člani pa so vrsto let redno hodili taborit npr. na Ohridsko jezero, v Konjic v BiH in v Sutomore v Črni gori. Zadnje leto pa smo navezali dodatne tesnejše stike z enotami iz Nedeljišča, Koprivnice, Reke, Pulja, Portoroža in Rovinja. Za vrh medsebojnih stikov pa smo le uspeli spodbuditi tabornike iz pobratenih Kavadarcev — ODRED »STRAŠO PINDZUR« k sodelovanju. Dogovorjeni smo, da se bo nekaj njihovih članov udeležilo taborjenja v Rovinju, Šiškarji pa se bomo udeležili njihovega taborjenja ob Ohridskem jezeru. To bo tudi prvo konkretno sodelovanje s kavadarskimi taborniki.

Mednarodni stiki

Letos poteka šestnajsto leto dokaj rednih stikov z nam najbližjo taborniško organizacijo izven Jugoslavije — s poljskimi harcerji. Tokrat bo tudi prvič v istem letu obiskala naša delegacija Poljsko, harcerji pa takoj zatem Jugoslavijo. Naših 25 delegatov bo nekaj dni bivalo v Varšavi in Lodzu, kjer je center naših gostiteljev, po 5 dni pa bomo taborili ob jezerih oziroma ob Baltiškem morju. To bo praktično študijsko potovanje naših aktivnih članov po poljskih tabornih centrih in šolah za vzgojo kadrov. S temi izmenjavami imamo že bogate izkušnje in smo že pripravili vse potrebno za našo potovanje in za sprejem harcerjev v Šiški oziroma v Rovinju.

Imamo pa tudi možnost sprejeti angleške, francoske, danske, avstrijske in italijanske skavtske organizacije, ki se vse zanimajo za našo organizacijo. Verjetno pa bomo dodatno gostili slovenske enote iz avstrijske Koroške, ki praktično vsako leto v večjih skupinah pridejo v naš tabor v Rovinju.

Tekmovanja, akcije ...

Šiškarji redno prirejamo najrazličnejša tekmovanja, kvize znanja, izlete, pohode, razstave in druge prireditve. Naš Odred dobre volje se je specializiral za mnogoboje in taborniška tekmovanja vseh vrst. Tako smo se že navadili, da so prisotni na vseh tekmovanjih, da o tem sploh ne razpravljamo. Tudi ne dvomimo o kvaliteti njihovega sodelovanja, saj jim je že pošel prostor za odličja vseh vrst.

Seveda pa ne gre le za to, kdo bo najboljši, čeprav je tudi to pomembno, pač pa

je najpomembnejše dostojno zastopati »šišenske barve« izven občinskih meja. To je osnovno vodilo pri udeležbi naših članov na tekmovanjih in drugih akcijah.

V Šiški prirejamo praktično vse akcije, ki jih taborniki uvrščamo v svoj delovni program. Zlatorogovci so strokovnjaki za tekmovanja v poznavanju zgodovinskih in kulturnih zanimivosti domačega kraja, Bobri so dobri kegljači in skupno z Vodičani tudi smučarji.

Propagandna dejavnost

Temu sicer pravimo JAVNOST DELA, saj vendar nismo delovna organizacija. Javnost dela smo opredelili v statutu organizacije. Na tem področju pa slovimo ne le po Sloveniji, ampak po vsej Jugoslaviji. Redno izdajamo občinsko glasilo STOR, Odred Rožnik pa jeseni praznuje 20-letnico izdajanja svojega glasila, danes GALEBI. Taisti odred je izdal prek 15 knjig za pomoč pri delu taborniških vodnikov in drugih funkcionarjev.

Številne oznake za znanje v organizaciji je pred 13 leti prav tako za celotno območje SFRJ izdal Odred Rožnik. Tako je svoje izkušnje posredoval tudi drugim jugoslovanskim tabornikom. V Šiški so npr. že trije odredi izdali svoje značke, Rožnik že tri različne serije s skupno 24 značkami. Oznak za akcije pa je že lepa zbirka. Zalozniška dejavnost sicer zahteva dosti strokovnega dela in časa, je pa zanimiva za vse vrste starostne skupine članov.

Taborniški centri

Taborniški centri so v naši občini slabo razviti. Rožnik še vedno čaka na obljubljenе prostore, ki jih je imel v Spodnji Šiški. Toliko bolj pa zato prav ta odred razvija taborni center v Rovinju. Letos bodo že enajstič postavili šotore v tem lepem istrskem obmorskem kraju.

Prvomajske praznike so starejši člani izkoristili za napeljavo elektrike, za izgradnjo športnega igrišča, ureditev sanitarij oziroma umivalnice. Poskrbeli pa so tudi za najmlajše tabornike — murne (predšolske tabornike). Izdelali so jim majhen bazenček kar v tabornem prostoru samem. To je gotovo prvi tak primer na naših taborih v Sloveniji.

Medtem ko »Rožnikovci« veliko svojega časa investirajo v izgradnjo taborišča v Rovinju, pa se drugi odredi v občini trudijo urediti podobna centra v Bohinju, kjer taborniki taborimo že skoraj 30 let. Lastno zemljišče ima naša občinska organizacija v Ribnem na Bledu. Ta prostor pa bo zahteval večje posege in seveda tudi več sredstev. Zato še čaka na boljšo ureditev.

V Rovinju pa bo moč z dodatnimi investicijami razvijati morda tudi šolo v naravi; taborili bodo lahko tudi ostali, ker je veliko prostora, le urejen še ni. Sedaj taborniki pripravljajo taborjenje za okrog 150 otrok, kar že sodi v rekordne številke taborov. Tolikšno število taborečih pa zahteva sposoben vodstveni kader, saj so potrebne vse službe, od zdravstvene do finančne.

Še bi lahko naštevali dejavnosti in uspehe naših tabornikov, saj smo omenili le nekaj oblik dela, ki zahtevajo več dela in izkušenj. Šišenski taborniki sodijo po priznanjih zadnja leta v sam vrh slovenske in jugoslovanske taborniške organizacije. Uspehe so dosegli s popolnim ljubiteljskim delom. Zato tudi vztrajajo pri amaterskem delu, ki bi moralo veljati tudi za druge podobne organizacije.

Tone Simončič